

ČESKOBRASTRSKÁ
CÍRKEV EVANGELICKÁ
FARNÍ SBOR V OPAVĚ

Sborový zpravodaj

LÉTO 2020

Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem řekl (Jan 14, 26).

Ježíš připravuje učedníky na dobu, kdy odejde ke svému nebeskému Otci a oni zůstanou bez něho. Nebude to jen tak. Přijdou složité situace, zkoušky, strach a bezradnost. Nežůstanou však sami, protože jim Bůh pošle Ducha svatého. Duch svatý se jim stane přímluvcem. Ale také utěšitelem, zastáncem, obhájcem. Všechny tyto významy má řecké slovo „paraklétos“, které zde Ježíš použil.

Učedníci slyší povzbuzující slova. I my je smíme slyšet a přijmout do svých srdcí. Ježíš říká svým učedníkům tehdejšími i dnešními: do vašich bolestí a úzkostí vám pošlu utěšitele. Do vašich pochybností a bezradnosti vám přijde na pomoc zastánce. Do vašich náročných situací vám pošlu přímluvce. Už nikdy nebudete sami. Budu s vámi svým Duchem. Budu vás držet za ruku v nejrůznějších zkouškách, trápeních, nemocech. Neopustím vás, když budete

sami proti většině, když se vám třeba začnou vysmívat. Neopustím vás, když budete bloudit ve spleti životních cest. Tehdy mne můžete přivolat na pomoc. Já přijdu ve svém Duchu za vámi a budu vás těšit, dávat vám sílu a naději. Budu vám dodávat odvahu a odhodlání.

A také vám budu Duchem svatým připomínat, co jsem vám říkal, když jsem ještě žil. Pomůžu vám tomu všemu rozumět. Také vám to budu pomáhat pochopit – ne myslí – ale spíš srdcem a celou bytostí. Pochopit, kdo je Bůh a jak životadárné je důvěřovat mu. Jak dobré je milovat své bližní. Jak důležité je nepodléhat zbabělosti, lži, vypočítavosti a sobectví, které na vás tak často doléhají a chtějí se vás zmocnit. Takto Duch svatý naši víru, lásku i naději posiluje. Jen o to stát

Pavel Janošik

Slovo šéfredaktora

Milí čtenáři sborového Zpravodaje, ani v této trochu zvláštní době redakční rada a dopisovatelé nespí. Připravili jsme pro vás další číslo Zpravodaje, což nebylo

tak jednoduché. Pod mediální a vládní masáží máme někdy pocit, že kolem nás jde v hustém zástupu nějaký virus, který se do nás, zrovna do nás chystá zakousnout.

Nevím jak vy, ale já to období prožíval velice složitě. Byl jsem zařazen do skupiny „rizikových osob“. Ono se to dobře řekne, ale jak v tom má člověk žít? Díky mé milé rodině a přátelům jsem to se šrámy nějak zvládl. Nejsem elektronický typ, když jsem se musel zúčastňovat videokonferencí, bylo to pro mne utrpení, nechytal jsem se. Na druhou stranu jsem obdivoval, jak novou techniku dovede církev využít, jak v tom byla pružná. Ale nejen techniku, Pastýřský list synodního seniora i našeho faráře fakt dovedl povzbudit.

Priznám se, že sledovat bohoslužby na internetu, kdy farář mluví v prázdném prostoru (a mnozí se jej snažili zaplnit rodinnými příslušníky a dobrovolníky) nebylo pro mne to pravé. Zkrátka ke zvěsti potřebuji lidi. Na druhou stranu je pochopitelné, že jsme museli respektovat vládní rozhodnutí, ať je třeba i zmatečné. Ale na tyto bohoslužby jsem se netěšil, což není hodnocení kazatelů, ti se poctivě připravovali, ale zkrátka je to moje asi konzervativní pojetí. Nadále jsem pak sledoval naše webové stránky, každý den poslouchal zamýšlení našich kazatelů na webových stránkách církve.

Takže díky církvi, kazatelům, všem členům církve, vám všem. Dokázali jsme společně, že zvěst o Kristu Pánu neumlčí žádné viry, zmatky těch, kteří mají moc, ani celková nálada. Ale moc jsem se těšil, až půjdu na živé bohoslužby, i když si tam musím ostříkat ruce, funět do roušky a sedím tak trochu osamoceně. Ale to nevádí, zase jsem viděl ty, se kterými se rád scházím. A nebylo to jednoduché. Jsem vděčný za to, že jsme hned jak to bylo možné obnovili bohoslužby a to díky našemu bratru faráři a podpoře staršovstva. Ono sloužit dvoje bohoslužby s tou látkou na ústech fakt není

procházka růžovou zahradou. Teď mne napadá, že na této době může být přece jen něco dobrého. Více jsme si uvědomili, že patříme k sobě, že jsme si blízcí, a nejedná se jen o nějaké kamarádství, ale o setkávání sester a bratří, které ve zbožnosti a společenství žijí! To je přece hodně dobrá zpráva.

V tomto čísle Zpravodaje jsme se snažili, abychom nepropadli smrti informací o koronaviru. Ale nejde to přehlédnout, proto díky br. faráři i těm, kteří měli odvahu reagovat na otázky v rámci ankety. Třeba nás to přinutí, abychom se zamysleli nad odpověďmi na tyto otázky v pokojíku svého srdce. Členky našeho sboru se zapojily ve spolupráci s opavskou Charitou do šití roušek ve chvíli, kdy to bylo životně nutné. Nechci to přehánět, ale díky této aktivitě a aktivitám mnoha dalších dobrovolníků se podařilo zvládnout náказu i přes zmatečná prohlášení vlády. Díky vám všem, kteří jste se zapojili v této sborové aktivitě, ale i jinde.

Dále jsme se snažili obsáhnout co nejvíce informací například ze života v seniorátu (setkání učitelů nedělních škol v Přerově) a samozřejmě nechybí dva rozhovory. Jak jsme zvyklí, jeden je s členem našeho sboru, bratrem kurátorem Viliamem Kušnírem a druhý je s někým z „velké církve“. Nyní jsme oslovili sestru farářku Radku Včelnou, určitě vás zaujmou její odpovědi a úvahy nad tématy, o kterých se nám třeba nechce moc mluvit.

Přeji vám příjemné chvíle nad články, které vznikly díky dopisovatelům, a ještě připomínám, abyste Zpravodaj nabízeli i svým přátelům a známým, určitě je to bude zajímat. A spolu s vámi se už těším na podzim, kdy vyjde naše další číslo.

Tonda Plachý
šéfredaktor

Kalendář akcí ve sboru

BOHOSLUŽBY

Opava – každou neděli v 9 hod, se slavením večere Páně první neděli v měsíci. Po bohoslužbách možnost posezení a vzájemných rozhovorů.

Sudice – každou druhou neděli v měsíci v 11 hod.

Aktuální rozpis obsazení nedělí najdete na webových stránkách sboru.

SBOROVÉ AKCE

19. – 25.7. Sborová rekreace – Sobotín

1. – 9.8. Sborový tábor

20.9. Výroční sborové shromáždění

4.10. Neděle Děkčinění

Dále nabízíme:

- duchovní rozhovory
- vysluhování večere Páně v rodinách u starších a nemocných
- křest a s ním související předkřestní přípravu
- církevní svatbu a s ní související předsvatební přípravu
- církevní pohřeb
- možnost zapůjčení duchovní literatury a evangelických časopisů
- Bible k zakoupení
- zaslání Zpravodaje, nedělních oznámení, kázání (e-mailem)

V případě dotazů, potřeby pomoci, či zájmu neváhejte kontaktovat faráře sboru.

Pavel Janošík

Historie sboru

Vzpomínky bratra faráře Karla Veselého, který působil v Opavě od 25. 8. 1947 do 31. 12. 1957, díl 7.

Cesta od vstupní brány opavské psychiatrické léčebny k pavilonu, kde se konaly bohoslužby, trvala několik minut, protože tento pavilon byl umístěn až na konci celého areálu budov, které příslušely k psychiatrické léčebně. Počet budov areálu

bych odhadoval na 20 – 25, byly rozsety na rozloze cca 1 ha (tj. 10 000 m²). Zpočátku jsem chodil do psychiatrické léčebny nejistě a jakoby ve střehu. Měl jsem strach, aby odněkud znenadání nevyskočil nějaký pacient a neohrožoval mě. Ale byl jsem

lékaři poučen, že takové nebezpečí nehrozí. Vážní pacienti, kteří by mohli někoho ohrozit, nesmějí vycházet ze svých pokojů, vlastně ani nemohou, protože dveře nemocničních pokojů nemají kliky. Otevírají se klíčky, které mají jen lékaři a jiný ošetřující personál. Kdokoliv by tedy z pacientů chtěl jít do pokoje nebo z pokoje, musil zazvonit na ošetřovatele nebo zdravotní sestru a ta jej - podle situace - pustila ven nebo také ne. I na služby Boží mohli chodit (a byli puštěni) jen ti pacienti, kteří byli natolik zdraví duševně, že nemohli nikoho ohrozit.

Když jsem začal do ústavu chodit, neměl jsem s podobnou prací žádné zkušenosti, ani žádné teoretické vědomosti. (Byl jsem poměrně mladý – bylo mi 35 let). Snažil jsem se tedy volit spíš lehčí a jasnější texty kázání a zdůrazňoval jsem Boží lásku ke všem lidem, i k těm nejubožejším, kteří se cítí osamocení, nemocní a opuštěni. Snažil jsem se k nim přiblížit a hovořit s nimi, aby cítili, že je mám rád a že jim chci pomoci a chci je potěšit. Myslím, že se to do určité míry dařilo, protože chodili na služby Boží rádi a byli velmi pozornými posluchači a že tedy i tato práce nebyla zbytečná a měla smysl i nesla ovoce, aspoň u některých. Mám odtud také jednu otřesnou zkušenost a vzpomínku. Jednou mě zatelefonoval nějaký lékař z ústavu, že je tam jako pacient jeden německý evangelický farář a že si přeje, aby jej navštívil evangelický pastor. Lékař mě žádal, nebo spíše vznesl dotaz, zda bych tomuto přání německého kolegy mohl vyhovět. Samozřejmě jsem dal kladnou odpověď a domluvili jsme hned den a hodinu této návštěvy. Když jsem přišel do ústavu, byl jsem informován, že tento

evangelický německý farář je těžký pacient a že musí být držen v izolaci, protože by mohl být nebezpečný ostatním pacientům. Lékař mě uvedl do menší místnosti – bez nábytku, jen ta část prostoru, kde byla postel, byla ohrazena (oplocena) železnou klecí. Tento pacient byl uvnitř klece, vskutku jako nějaká dravá, nebezpečná šelma, oči zakalené, rysy v obličejí strhané, oblečený ve svěrací kazajce. Snad žalostnější situací jsem v životě nezažil. Bylo mně ho velice líto, ale nebylo v mé moci (snad ani v moci lékařů) mu dát klid a naději. Také jsem nevěděl, co se ode mne čeká. Stál jsem blízko něho – já vně, on uvnitř klece – a pokud jsem německou slovní zásobou stačil, snažil jsem se mu přiblížit, vyjádřit své soucítění s ním a vydat svědectví, že v Bohu je „hlubina bezpečnosti“ i pro ty nejslabší a nejzdeptanější. Přečetl jsem mu oddíl z evangelia a určitý žalm a na modlitbách jsem jej odevzdával do péče a lásky nebeského Otce. On sám mnoho nemluvil. Trpíval prý záchvaty zuřivosti. Pro tuto chvíli našeho setkání mu lékař patrně dal dávku nějakého uklidňujícího léku (injekci), takže byl celkem klidný. Rozloučili jsme se asi po půl hodině, oba smutní. Představoval jsem si, jakými duševními mukami a tělesným utrpením musil na frontě projít, a po skončení války dva a půl roku zajetí a těžké práce v Rusku (tato návštěva se konala koncem roku 1947), že jej to tak těžce poznamenalo!!! Vždyť to byl vzdělaný člověk, teolog – farář, a nestačil na zvládnutí válečných situací! Když se jeho zdravotní stav zlepšil, odvezli jej do Německa a víc jsem o něm neslyšel.

Pokračování příště

Setkání učitelů nedělních škol v Přerově

V sobotu 7. března 2020, kdy šíření koronaviru teprve pomalinku začínalo, jsme se vypravily vlakem (Renča a Zdenka) do Přerova na setkání učitelů NŠ s hlavním tématem „Věřím ...“. Hodinu před začátkem jsme využily k příjemné procházce po historické části centra.

Mile a srdečně nás ve sborových prostorách přivítala ses. Marta Zikmundová (manželka zdejšího faráře). Po úvodním slovu předala slovo hlavnímu hostu – br. faráři Leonardu Tecovi, který pochází z Angoly a v ČR žije již 32 let. Nyní slouží ve sboru v Kladně (dříve v Horních Vilémovicích, Rokycanech). Zajímavě nám vyprávěl o svých bohatých zkušenostech při jeho práci s dětmi ve sboru. Také nám představil svoji prezentaci na téma „Vyznání víry“ (toto téma letos děti probírají v nedělních školách).

Líbilo se nám, že jsme měly možnost ochutnat typické angolské občerstvení a typické africké arašídové kari s rýží k obědu, jež připravily sestry z místního sboru. Odpoledne nám ses. Marta Zikmundová představila projekt „Světový den modliteb“ (pestrý program pro děti i dospělé z africké země Zimbabwe) a prakticky vše ukázala. Pozvala z jejich sboru děti s rodiči i prarodiči. Po celý den jsme měli možnost společného zpěvu za doprovodu kytary a afrických rytmů bubnu od Leonarda. Byl to pro nás příjemně prožitý a inspirativní čas.

P.S. Z průvodce Dvakrát měř, jednou věř

Co je potřeba. Aby vznikla víra?

Vyberte „přísady“, jak udělat „Křesťana s věřící nádivkou“ – přemýšlejte, co je nutné a co je dobré, ale ne nezbytné:

- 1-2 ks věřícího rodiče
- 10 dkg odvahy
- špetka naivity
- polévková lžice úžasu
- schopnost odpouštět (1 balení)
- 2 kostky poslušnosti
- 1 litr poctivosti
- ½ kg slušnosti
- pytlík dobrých skutků
- 20 minut zpytování svědomí
- trouba předehřátá na IQ alespoň 100
- alespoň malé množství nadějných vyhlídek
- hrst lásky k druhým
- sklenice biblického kompotu
- plná odměrka Ducha svatého
- a hnětení farářem, pečení v kostelové formě

Renča Bílovská a Zdenka Jančářová

Anketa

Napadlo mne připravit pro náš sborový Zpravodaj malou anketu. Vnímám totiž, že je namístě navzájem sdílet, co nám přinesl či vzal uplynulý čas. Několika lidem jsem proto položil následující otázky: **1. Jak jsem prožíval/a svou víru v koronačase? 2. Dělal/a mi**

něco těžkosti? 3. Co jsem objevil/a cenného? Moc děkuji všem, kteří odpověděli, za jejich otevřenost a ochotu.

Vít Skalička

1. Myslím, že stejně jako asi většina věřících divně. Bez setkávání ve společenství, bez možnosti potřást někomu rukou i bez prosté procházky do kostela a zpět se člověk cítil vyvedený z konceptu. Myslím, že podobně to zažili Ježíšovi následovníci, když jim Místra ukřižovali. Najednou skončilo to fajn období, kdy s ním chodili po Galilei, besedovali, naslouchali jeho kázáním, a komu to nestačilo, ten směl na vlastní oči zhlédnout nějaký ten zázrak. Ale teď? Sedánky skončily, parta se rozešla a setkání s bratřími a sestrami ustala. Místo nich otazníky, co bude dál. Tak to bylo i teď, příznačně v čase velikonočním: s epidemií bylo utnuto slovo Boží, hospodu Páně na Lidické 2 zavřeli a štamgasti zůstali o suchu a o své vlastní víře. Ještě že se našlo několik nadšenců, kteří povzbuzovali k hledání Jeho Království, které převyšuje nás, vše pozemské i samu smrt. Díky jim za předávání naděje!

2. Určitě mě zaskočil jiný režim úplně všeho. V práci i doma si najednou člověk musel jinak organizovat čas. I oblíbené kratochvíle si člověk buď musel odepřít, nebo za ně vymyslet nové. Já bohužel nejsem flexibilní, mám rád, když věci fungují pokud možno stejně. A teď tahle nebyvalá novota. Člověk onáhubkovaný funí a slintá do plátýnka, ani úsměv si s nikým nevymění...

3. Uvědomil jsem si, že i odnětí může být darem. Vytrhneš člověku věc, na níž lpí, a přiměješ ho zhlédnout. Sebereš mu kupované občerstvení, a on si začne sám vařit a péct. Stopneš mu osobní styk, a on založí vysílání! Odstřiheš ho od svátostí, a on se začne modlit. Odmlčíš se, a on se začne v nastalém tichu rozpomínat a spoléhat na Tvoje přísliby. Třeba, že nic v tomto světě ho nedokáže odloučit od Tvojí lásky.

Anna Volkmerová

1. -2. Jako každý, jistě zvláště, jistě jinak. Přesto, těžkosti během koronavirové omezené situace jsem nepocit'ovala, neboť mám kolem sebe naštěstí dobré přátele. Telefonicky s rodinou jsem byla téměř častěji než během běžné doby, navzájem jsme se podporovali a sdíleli své pocity.

3. Díky počítači a internetu jsem objevila možnost nahlédnout do různých evangelických bohoslužeb po celé republice. Vybrala jsem si např. Olomouc, Vsetín - Horní sbor i jiné. Vsetínský sbor je mi však obzvlášť milý, neboť je to můj "druhý domov". Prožila jsem tam část dětství a mládí, protože je to rodiště mé maminky a máme tam dodnes příbuzné. V přímém přenosu bohoslužeb jsem měla možnost také vidět i svou sestru Věru, která tam bydlí a jakmile to bylo možné, na bohoslužby se dostavila. Samozřejmě jsem také poslouchala mluvené slovo našeho pana faráře a četla všechny informace, kterými nás zásoboval. Tedy v tomto směru, pocitu sounáležitosti ke společenství, jsem vůbec nestrádala, ba naopak, bylo to obohacení.

Zdenka Jančářová

1. Prožívala jsem ji podobně jako v "normálním" čase. Nesetkávali jsme se ale v kostele a tak jsme s manželem využili textů z našeho sboru a on-line bohoslužby z Olomouce, Ostravy... Na evangelnetu jsme četli večerní modlitby lidí z evangelické církve (přispíval zde i Honza Ženatý z našeho sboru). S dětmi jsme si párkrát udělali nedělní a taky zpívali.
2. Mně osobně ne. Jen ze začátku jsem měla dva dny pořádnou depku, že některé lidi dlouho neuvídím. Ale žijeme na vesnici v domě se zahradou, jezdili jsme do přírody, byli dvakrát denně venku. Čas se u nás nezastavil. Ale nebylo mi lehké při pomýšlení na lidi v první linii a na osamocené lidi.
3. S nejbližší rodinou (tím myslím i rodiče a sestry a švagra) jsme se ještě více potkávali. S některými skoro každodenně (nejdříve venku, pak i v domě). Ráda budu vzpomínat na měsíční bydlení Hanky u nás, na krásné zážitky s manželem a dětmi, na objevení nových míst v lesích a polích. S nejbližšími přáteli jsme si hodně telefonovali, s některými se pak v květnu a především venku viděli. Vždyť všichni se izolovali. A za cenné považují určité online bohoslužby z různých sborů naší církve či katolické ze Stěbořic a také i online nahrávku "100 let ostravského sboru". Dívala jsem se na fotky a prožili jsme hodně krásných chvil (probouzející se přírodu, květiny, stromy, Velikonoce, oslavy narozenin...). Ale za cenné považuji i to, že už se můžeme zase scházet k bohoslužbám v naší modlitebně.

Katka Kopecká

1. Kvůli nemožnosti navštěvovat bohoslužby osobně jsme doma skrze sociální síť několikrát "navštívili" bohoslužby v Libni. Také jsem zhlédla dvě kázání bratra synodního seniora Daniela Ženatého, které přenášela televize. Tahle situace pro mě byla velmi osvěžující, protože jsem mohla poznat mnoho různých pohledů na svět a víru (kromě bohoslužeb z jiných sborů také skrze zamyšlení farářů), ale zároveň po mně vyžadovala mnohem více vlastního úsilí. Už nestačilo jen v neděli vstát a přijet do kostela, musela jsem hledat, zjišťovat, zapojovat zařízení, což nebylo vždy snadné. Zároveň jsem se častěji než dříve uchýlovala k modlitbám a niterné osobní nesdílené víře.
2. Hodně náročné pro mě bylo denní sledování zpravodajství. Ještě horší ale bylo vyznat se ve strategiích vlády. V celém tom chaosu jsem měla velký problém se zorientovat.
3. Celou situaci jsem se snažila brát co nejpozitivněji, ale ráda bych zmínila tři největší cennosti, které jsem si odnesla. Ačkoli bylo někdy náročné trávit tolik času společně, nikdy jsem si nevážila víc své milované rodiny. Dokud nenastala téměř úplná sociální izolace (kterou jsem se snažila co nejvíce dodržovat), nenapadlo mě, jak moc mi bude chybět lidský kontakt. S dychtivostí žízňového si nyní při uvolňování opatření užívám každé přátelské objetí, milé slovo a vřelý úsměv. Poslední a nejdůležitější cennou věcí, kterou jsem objevila, je lidská dobrota. Je snadné ztratit víru v lidstvo, ale vlna solidarity, která se zvedla při začátku koronavirové krize, mě přesvědčila o tom, že dobra a lásky je v lidech tolik, že skutečně mohou hýbat světem k lepšímu.

Marek Zikmund, farář v Přerově a senior

1. Na mou víru neměla doba koronakrize žádný zásadní vliv. Slyšel jsem nebo spíš četl různá zamyšlení, jak nám tato pandemická zkušenost odhaluje naši zranitelnost. Osobně, tím že kolem mě nebyl nikdo tímto virem postižený, jsem si spíš uvědomoval, jak jsme jako

společnost zranitelná z hlediska mediálního hřebu. Pro samý virus jako by nebyla jiná témata, jiné hrozby. Např. to, co páchá současná vládní koalice v tandemu s Hradem je mnohem nebezpečnější než nějaký virus vypuštěný z Wuchanské skříňky. Víra mi pomáhá si udržovat pořadí hodnot, mezi kterými udržení biologického života rozhodně není na prvním místě.

2. Zčásti jsem odpověděl v bodě jedna. Jinak mě, nás oba rodiče, více než jindy zaměstnávaly naše děti, v této době školou nepovinné, nicméně na dálku zasypávané úkoly, a museli jsme dohlédnout, že své povinnosti plní. Měl jsem představu, že budu mít víc času pro sebe, pro studium literatury, ale bylo to naopak.

3. Snažili jsme se jako rodina pravidelně vypadávat do přírody a díky tomu jsme objevili řadu hezkých míst, o kterých jsme netušili. Další objev byl technologický, kdy jsme byli přinuceni se v rámci sboru nebo seniorátu domlouvat formou videokonferencí, což jsem dosud nepoužíval. A ještě něco: Díky rozvozu vytištěných bohoslužeb, které jsem pravidelně připravoval, jsem našel cestu za jednou členkou sboru, u které jsem dosud nebyl. Děkuji Pánu Bohu, pokud v jakékoliv krizi najdeme novou příležitost.

Jan Lukáš, farář v Olomouci

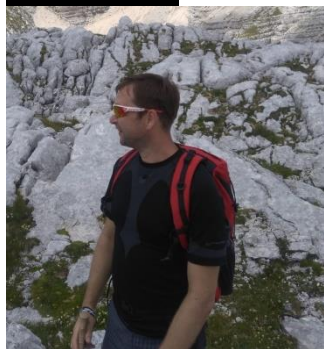
1. Vlastně ani nevím, že by se mé prožívání víry nějak lišilo. Snad jen jsem si uvědomil, jak jsme křehcí a jak stačí málo, aby bylo ohroženo naše zdraví a možná i život. A že tedy vůbec není samozřejmost, že jsme tady. A jak rychle mohou vzít naše plány zasně. Velký důvod k pokoře i k vděčnosti Bohu.

2. Vlastně žádným. Vše, co člověk potřebuje, bylo možno si zajistit. Jen ale doufám, že ta doba nepřinese velké těžkosti až dodatečně. Ať už ekonomické nebo jiné.

3. Moci být intenzivněji se svou rodinou. Zkušenosti s nahrávanými bohoslužbami.

Anketu připravil Pavel Janošik

Rozhovor

... s br. Viliamem Kušnířem

Vilko, není to tak dávno (únor 2019), kdy s tebou byl ve sborovém

Zpravodaji rozhovor. Mohl bys komentovat

změny, které během posledního roku u tebe nastaly?

Skutečně to není tak dávno, alespoň mi to tak připadá, ale na události je ten uplynulý čas bohatý, výčet všeho by zabral docela velký prostor. Ale za takové podstatné považuji to, že mám obě děti již dospělé. V profesní dráze pracuji na velmi zajímavém projektu nové péče v psychiatrii, tam jsou změny na denním pořádku. Na druhou stranu přes veškeré změny, které

mě potkaly, jsem vděčný za zázemí v rodině, v podpoře a porozumění, v tomto se našťestí nic nezměnilo.

Co tě přesvědčilo, že jsi kývl na nabídku staršovníka být kurátorem?

Spíše kdo. Moje rozhodnutí vyplynulo z rozhovorů s bratrem farářem a bratrem Plachým. Nabídka funkce kurátora se setkala i s mým očekáváním nové výzvy... Musím říct, že jsem s rozhodnutím váhal a měl pochybnosti. Je to docela velká míra odpovědnosti. Na druhou stranu vím, že kromě Boží pomoci a vedení se mám o koho opřít a mohu se spolehnout i na lidi ze sboru, ve staršovníctvu, se kterými budu spolupracovat.

Sama z vlastní zkušenosti vím, že když člověk začne pronikat do organizačních struktur církve, musí hodně číst, hodně se ptát, hodně nového poznávat. Jak ti to jde?

No tak to je asi moje slabší místo a k nějakému hlubšímu pronikání do struktur a organizace církve jsem se ještě nedostal.

Určitě víš, že kurátor může do jisté míry ovlivnit směřování sboru. Jaké jsou tvé vize, plány, v jakých oblastech plánuješ třeba nějaké změny?

Musím přiznat, že to je pro mě zatím těžká otázka. Asi nejsem sám, kdo sleduje

aktuální dění v naší církvi, vytvořenou strategii rozvoje a podobně. Nepovažuji se za vizionáře a nechci tedy používat věty, které by zatím neměly obsah. Myslím si, že odpovědnost za náš sbor máme všichni, nejenom farář nebo kurátor. Ve sboru nás čekají plány ohledně rekonstrukce modlitebny a to bude docela náročné jak po stránce finanční obětavosti, tak i přiložením pomocných rukou k dílu. Ale aby to nebylo jenom o věcech materiálních, mám velké očekávání, že se na podzimním výjezdním staršovníctvu prodiskutuje otázka směřování sboru a možných vizí.

V tomto roce budeme naši modlitebnu rekonstruovat, máš pro náš sbor nějaký vzkaš, povzbuzení nebo prosbu?

Myslím na to, aby přes všechny starosti a náročnost, které taková akce přináší, jsme se mohli opřít s důvěrou o Toho, který je ve středu našeho společenství. Zároveň chci všechny požádat, aby se na rekonstrukci podíleli podle svých možností a sil. Věřím, že s Boží pomocí to zvládneme!

Děkuji za rozhovor a přeji hojnost Božího požehnání.

Rozhovor vedla Simona Kopecká

Rozhovor ...

se sestrou farářkou Radkou Včelnou. Od roku 2003 do roku 2016 byla farářkou v Jasenné, nyní působí v Brně-Židenicích. Mimo svou práci ve sboru a v církvi také dojíždí do Hospice Citadela ve Valašském Meziříčí. I této oblasti se v rozhovoru dotkneme.

Radko, jsi velice aktivní při práci ve sboru i v církvi. A máš zde široký záběr. Jsi předsedkyní poradního odboru liturgického, pracuješ v poradním odboru pro děti a v dalších aktivitách. Ale pojďme úplně na počátek. Jak se

Radka Včelná rozhodla pro studium teologické fakulty?

Někdy v prvníku na gymplu jsem začala s kamarádkou ze třídy chodit do mládeže v evangelickém sboru ve Valašském Meziříčí, zanedlouho jsem tam byla také

pokřtěna. Už od základky jsem chtěla studovat češtinu, zajímal a bavil mě jazyk, takže třeba jazykové rozbory, které spousta lidí nesnáší, pro mě byly

oblíbená a dobrodružná činnost. Začala jsem proto studovat filozofickou fakultu, obor čeština-angličtina. Teologie mě lákala, jako leckterého konvertitu, ale myslela jsem, že po ní člověk může dělat jen faráře, a na to bych si připadala přece jen příliš rychlokvašená. Ale zájem nějak neopadl, tak jsem si po dvou letech přibrala studium na Evangelické teologické fakultě. Bydlela jsem v Praze strategicky na koleji blízko Národního divadla a snažila se nějak stíhat obě školy a k tomu brigády. Dneska už bych to nezvládla. Ale mám pocit, že se to velmi dobře doplňovalo. Zájem o slovo i

Pracuješ v liturgickém odboru, odtud vychází různé návrhy pro jednotlivé části bohoslužeb. Myslíš si, že obsah klasických bohoslužeb potřebuje změnu? Tedy nějaké občerstvení? A proč?

Změna sama o sobě není cílem. Když začneme říkat „Pane, smiluj se“ a půlka lidí je naštaná a nechápe proč, když to tu nikdy nebylo, je to spíš na škodu. Jde o to o bohoslužbách uvažovat a utvářet je tak, aby svým obsahem a formou vyjadřovaly, co

vyjadřovat mají. Říkáme třeba, že nám záleží na všeobecném kněžství a že bohoslužby slavíme všichni společně. A není pak divné, když všechno od á do zet dělá při bohoslužbách jen farář a lidi neřeknou ani společně „amen“? Můžeme s větším užitkem prožít večeři Páně, když budeme chápat, co a proč zaznívá v eucharistické modlitbě? Věřím, že ano. A myslím, že stojí za to ve sboru o bohoslužbách přemýšlet, mluvit, dokonce se v tom i trochu vzdělávat, tak jak jsme na to zvyklí, pokud jde třeba o výklad biblických textů.

Takřka třináct let jsi byla farářkou na valašském venkově, nyní jsi v Brně. Jaký cítíš základní rozdíl práce kazatele v tak rozdílném prostředí?

Překvapivě velmi malý. Neberu to ani jako nějaký kariérní vzestup. Všude jsou lidi, které má člověk hned rád, a jiní, u kterých to dá dost práci. Na vesnici je farář mnohem víc součástí komunity. Každého, koho potkáte, znáte. Když jedete autem, dáváte pozor, abyste nikoho nepřejeli, protože je to určitě evangelík a museli byste ho pochovat. Jdete ráno koupit rohlíky a vrátíte se za dvě hodiny, protože se zastavíte na kus řeči s pěti lidmi. Ve velkém městě je sbor víc anonymní. Ani lidé, kteří bydlí na ulici vedle kostela, mnohdy netuší, co se tady děje. A rozdíl je také v socioekonomickém složení členů sboru. V Židenicích nemáme nikoho, kdo by celý život pracoval v JZD, v Jasenné zas bylo o dost méně univerzitních profesorů. S oblibou říkám, že když tady v Brně potřebuju přeložit latinskou sentenci ze 13. století, najdu ve sboru nejméně tři lidi, kteří to umějí. Když je potřeba opravit vypínač na záchodě, hledá se někdo těžko. Ale nemám pocit, že bych měla třeba jinak,

někak intelektuálněji, kázat. To bych ani nechtěla, ani neuměla.

Věnuješ se práci v hospici, je to oblast, o kterou se zajímáš, vystudovala jsi také sociální práci na Univerzitě Palackého v Olomouci. Jaká je tvá činnost v hospici?

Už 17 let chodíme s Honzou Krupou jako faráři do hospice Citadela ve Valašském Meziříčí, který provozuje Diakonie. Jezdím tam dál každý týden i z Brna. Úkolem duchovních v hospici je být podporou klientům, rodinám i zaměstnancům. Chodíme na pokoje klientů a povídáme si s nimi. S někým mluvíme o rodině a o zahrádce, s někým o fotbale (to mi moc nejde), někdo vypráví sám a já spíš poslouchám, někdo chce, abyste mu povídali o něčem obyčejném „venku“. Na hlubší témata dojde s někým překvapivě hned, někdy až postupem času, jak se vyvíjí vztah a roste důvěra, s někým vůbec. Někdy někdo požádá o modlitbu, někdy ji velmi opatrně nabídnu. A někdo je rád, že jste u něj, i když se mlčí. Lidé ale do hospice často přicházejí už ve velmi vážném stavu, takže není moc času, kdy ještě můžou bez obtíží komunikovat. Při každém rozhovoru tedy tušíte, že příště už to možná nepůjde. Potkáváme se v hospici také s příbuznými klientů, často právě ve chvílích samotného umírání jejich blízkého člověka. Jednou týdně se schází multidisciplinární tým, ve kterém jsou všichni, kdo se s klientem a jeho rodinou setkávají (lékař, sestry, pečovatelky, sociální pracovnice, duchovní), a hledají pro ně nejlepší způsob podpory. Kromě toho se konají každý týden také bohoslužby a jednou nebo dvakrát do roka setkání pro pozůstalé. Za roky, co tam chodíme, se také vyvíjel vztah se zaměstnanci. Dneska už nás tam myslím ani oni nechápu jako nějaké zbytečné

flaňáky. Dokonce z iniciativy zaměstnanců se začala konat vřdycky v pátek ráno pobožnost a chodí na ni lidi dobrovolně a bez ohledu na církevní příslušnost.

Ve velkopátečním zamyšlení ses také věnovala oblasti umírání. Mne zaujalo například to, jak jsi říkala, že o umírání moc nemluvíme. Myslíš si, že je to obzvlášť v tomto období nějaké „tabu“ i v církvi?

Nevím, jestli tabu, spíš si s tím nevíme rady. Víckrát jsem zažila, že třeba babička v rodině chtěla mluvit o svém pohřbu a příbuzní se o tom bavit odmítali. Přišlo jim to nevhodné, nevěděli, jak reagovat, a tak to odbývali slovy jako „ale babi, ty tu ještě budeš sto let“. Nebo mám známou, která se rozčilovala, že její osmnáctiletý syn, student zdravotnické školy, dostal od učitelky češtiny zadání slohové práce „Jak jsem se setkal se smrtí“. Její dítě se prý našťestí s ničím takovým nesetkalo a proč by mělo nad takovým tématem uvažovat. To dítě kouří, pije, souloží, dívá se na horory, chce být záchranářem, ale přemýšlení o smrti by ho asi mohlo traumatizovat. V církvi je to možná trochu lepší. Snad proto, že mluvíme nejen o smrti, ale také o Boží blízkosti až do konce a o naději vzkříšení. Což neznamená, že bychom o tom věděli všechno a měli bychom být se smrtí automaticky srovnání. Myslím, že na umírání a smrt, vlastní ani někoho blízkého, se tak úplně ani připravit nedá. I kdyby se s tím člověk profesně setkal tisíckrát. Můžeme budovat dobré, láskyplné a otevřené vztahy. To je nakonec v posledních chvílích důležitější než všechno ostatní. Můžeme s blízkými lidmi sdílet špatné zprávy od doktorů i své obavy, protože když se vysloví a pojmenují, často se ukáže, že nejsou tak hrozné, jako když se

jimi trápíme uvnitř, a druzí se nemusí trápit nejistotou, co s námi vlastně je. Můžeme včas přemýšlet a mluvit o tom, jak ve stáří nebo v případě těžké nemoci upravíme byt, jaké máme jako rodina možnosti péče nebo jestli využijeme nějaké zařízení, jak si představujeme věci kolem svého pohřbu. To všechno totiž pomůže, až to nastane, překonat zmatek a bezradnost.

Setkáváš se s lidmi, kteří jsou na konci svého života, sama hovoříš o tom, že slyšíš příběhy o utrpení člověka. Kde čerpáš sílu k tomu lidi povzbuzovat, být s nimi v těžkých chvílích?

S kolegou jsme se mnohokrát shodli, že někdy toho máme po návštěvách v hospici plné zuby. Když člověk vidí zubožené tělo a utrpení, se kterým nemůže nic dělat, je svědkem opravdu těžkých a smutných osudů, je to náročné. A nemám vždycky a na všechno zbožné vysvětlení. Na druhou stranu si mockrát uvědomuju, jak mě samotnou mnohé rozhovory obohacují, setkávám se s lidmi, kteří v sobě mají neuvěřitelnou sílu, pokoru, moudrost. Hospic určitě není ponuré místo, kde se jen tiše našlapuje kolem umírajících. Taky se tam žije a velký důraz se klade na radost z maličkostí. Třeba kafičko, které pacientovi uvaří recepční, a cigárko, kvůli kterému ho sestřičky vytlačí s postelí na zahradu.

Pokud máš volný čas, jak jej trávíš? Už sis prošla Brno a jeho krásné okolí?

Když mám čas, čtu, ale míň, než bych chtěla. Relax je pro mě vaření, pro čím víc lidí, tím líp. Ráda chodím ven. S postupujícím věkem už se bojím hrát i

volejbal, natož něco drsnějšího, a přiznala jsem si, že kolo mě vlastně nikdy moc nebavilo, tak prostě chodíme. Těší mě objevovat zastrčené kousky přírody ve městě, ale hned na kraji Brna už začíná Moravský kras, takže to není daleko ani do kopečků a do lesa.

Díky za rozhovor a ještě drobná poznámka. Víš, že nedaleko Českých Budějovic je obec Včelná? Už ses tam byla podívat? Třeba je to náš tip na výlet.

Vím. Nebyla. Díky za tip. Kdoví, jestli ve Včelné vědí o Včelné.

Radko, moc díky za rozhovor, díky za informace a za Tvou otevřenost. Přejeme Ti z Opavy hodně síly, moudrosti a přítomnost Boží milosti a radosti.

Rozhovor vedl Tonda Plachý

Roušky pro Charitu

V březnu zpomalila naše životy koronavirová pandemie a s ní řada omezení a nařízení. Jedno z těch nařízení znělo: „na

veřejnosti si zakrývejte ústa a nos“. Všichni jsme začali řešit otázku – čím? A tak se řada z nás pustila do šití roušek. Někdo šil pro

zapořily do řití roušek pro opavskou Charitu.

Charita měla ve své chráněné dílně zásobu materiálu i speciální stroj, který vyřezal velké množství stříhů, ale neměla dostatek řvadlenek. A na tuto výzvu zareagoval Pavel J. a po pár telefonátech jsme jeli

své blízké, jiný pro sousedy, další pro nemocnic i a některé členky našeho sboru se

vyzvednout prvních 60 kusů nastříhaných roušek. Instrukcí jak postupovat při řití bylo víc než dost. Zdárně se podařilo materiál i informace předat všem ochotným řvadlenkám a ty se pustily do práce. Nakonec jsme charitní dílně pomohly během 14 dnů uřit 180 roušek pro klienty, zaměstnance i do obchůdku. Všem, které se do řití ochotně zapojily, moc a moc děkuji.

Hedvika Janošiková

Trocha poezie...

Tyto básně jsem vybrala již pro velikonoční zpravodaj, který ovšem letos vyšel formou dopisu a básně se do něj neveřly. Přemýřlela jsem, zda mám hledat nějaké jarněletní verřovánky, ale nakonec jsem zůstala u básní Aloise Volkmana, básníka a lékaře ze sbírky Znovuzrození. K jeho básním se pravidelně vracím, už jen proto, že mě vždy překvapí svou krátkostí, jasností a pravdivostí. Alois Volkman se narodil v malé vesničce Chudobín u Litovle v roce 1937, vystudoval Lékařskou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci. Během své lékařské práce se věnoval i psaní, vydal tyto sbírky: Malá vizita (1976), Tlak mé krve (1979), Bez receptů (1983), To je věc (1987), Stáčení podzimu (1994) a mně nejbliřší Ptám se svých slov (1991) a Znovuzrození (1982). Z této poslední vybírám i pár básní pro Vás.

Simona Kopecká

+++

Ukřižuj ukřižuj

zaznívá dějinami

ozvěna davu

propuštěných Barabášů.

Být sám svým pánem!

Může být něco víc?

Panovat sám sobě –

opanovat se

ne opanovat jiné.

Panovat nad sebou –

učinit poddanými

své vášně chyby hřích.

Být sám svým pánem!

Smiluj se

nad „svými pány“

Pane.

I

Z bílého plátna
mého pláště
na nějž se promítaly
důvěřivé napjaté
a rozrušené
pohledy pacientů

na bílé plátno
prostěradla
na nějž se promítá
mé vlastní drama.

Širokouhlá projekce
života
se zúžila na jediný
zorný úhel.

Úzká a těsná je brána
vedoucí k životu...

XIX

Vzpouzíme se nechávat se vést.
Raději sami vedem...
A nejrady vedeme si svou...
Dočista úspěšně a dlouho
než zarazí nás
poznání:
I v bloudění lze vést.
Než dojdeme
na konec
svých slepých ulic...

z úzkostí mých vyved' mne
a vyuč' stezkám svým
mám ke komu volat
mám koho prosit
mám za kým jít!

VYŠKRTÁVAČKA

TAJENKA - 9 nevyškrtnutých písmen je názvem pro jednu ze starozákonních knih

S	A	M	U	E	L	U	A	Z	E
Š	A	B	R	A	H	A	M	L	L
Á	Í	M	E	M	A	R	I	E	L
K	V	Ž	A	I	T	Á	Š	E	M
U	A	R	E	R	Š	Á	I	A	D
L	E	I	A	J	I	N	R	B	I
K	U	Z	N	L	A	T	I	E	V
C	A	A	O	D	A	U	Á	L	A
L	S	G	S	A	M	S	O	N	D

ABEL

ABRAHAM

DANIEL

DAVID

ELIÁŠ

EZAU

GOLIÁŠ

JEŽÍŠ

KAIN

LAZAR

LUKÁŠ

MARIE

MAREK

MARTA

SAMARITÁN

SAMSON

SAMUEL

SAUL

Připravila Saša Dehnerová

Jubilanti ... v červnu až září

(zmiňujeme jména starších členů sboru a prosíme o pochopení, že vzhledem k zákonu o ochraně osobních údajů neuvádíme jejich data narození a bydliště):
Z. Wolfová, J. Ševčík, H. Hromadová, B. Malá, V. Janáčková, L. Batová, E. Chalupski, R. Havranková, J. Kynčl, A. Šindlerová, V. Janáčková, Z. Luksová

Boží požehnání ať naplňuje Vaše životy!

Pane náš,
děkujeme Ti za to, že jsi.
Děkujeme Ti za naše blízké,
za naše domovy, za náš sbor,
za práci, ...
Děkujeme, že strádajícím
pomáháš najít útočiště.
Děkujeme, že jsi při nás
v dobách dobrých i zlých.
Odpusť nám, že na Tebe
zapomínáme.
Přesto prosíme, neopouštěj
nás,
veď nás po cestách svých,
dávej nám sílu,
posiluj naši víru,
otevři naše oči,
otevři naše srdce...
Veď nás k pokoře a
zodpovědnosti.
Dej, ať všichni pochopíme
smysl bytí a žití.
Amen

Jana Stuchlíková

Adresa sboru: Lidická 2, Opava 746 01

**možnost rozhovoru s farářem,
nejlépe po předchozí domluvě - každý
den mimo pondělí**

Farář: Mgr. Pavel Janošík

Kurátor: Viliam Kušnír

Telefon: 739 517 284

Email: opava@evangnet.cz

Web: www.evangeliciopava.com

Facebook: Evangeliciopava

Bankovní účet: 28 00 32 13 97 / 2010

Fond oprav: 25 00 49 98 39 / 2010

Redakční rada:

Šéfredaktor: Antonín Plachý

Členové: Pavel Janošík, Petr Wolf,

Zdenka Jančářová

Jazyková korektura: Helena

Domesová

Grafická úprava: Viliam Kušnír